

AKADEMIE VĚD ČR

TÝDEN VĚDY A TECHNIKY

8.

3.-9. 11.

2008

PROGRAM

WWW.TYDENVEDY.CZ

SKUPINA ČEZ

HLAVNÍ PARTNER

ČESKÁ TELEVIZE

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

PARTNEŘI

Městská knihovna v Praze

Národní divadlo

Hvězdárna a planetárium Johanna Palisy
VŠB – Technická univerzita Ostrava

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

LIDOVÉ NOVINY

Radižurnál
ČESKÝ ROZHLAS 1

aktuálně.cz

Science

živa

VEDA
CZ

Leonardo
ČESKÝ ROZHLAS

21
STOLETÍ

© Odbor mediální komunikace Akademie věd ČR, Praha 2008

© Design KYNO 2008

AKADEMIE VĚD
ČESKÉ REPUBLIKY

POŘADATEL 8. TÝDNE VĚDY A TECHNIKY

ČESKÉ BUDEJOVICE

BRNO

HRADEC KRÁLOVÉ

OSTRAVA

PLZEŇ

PRAHA

**AKADEMIE VĚD
ČESKÉ REPUBLIKY**

ZVE NA

8. TÝDEN VĚDY A TECHNIKY

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

PRACOVIŠŤ AV ČR

PROGRAM NA

WWW.TYDENVEDY.CZ

3.–9. LISTOPADU 2008

OBSAH

PROGRAM PŘEDNÁŠEK A OSTATNÍCH AKCÍ

 BRNO	str.07
 ČESKÉ BUDĚJOVICE	str.13
 OSTRAVA	str.15
 PLZEŇ	str.17
 PRAHA	str. 21
 VÝSTAVY	str.35
 KNIHOVNA AKADEMIE VĚD ČR	str.39
 TRANSGENESIS 2008/GLOBÁLNÍ HRÁČI	str.41
 ČEZ, A. S., NA TÝDNU VĚDY A TECHNIKY	str.43

Další informace:

Odbor mediální komunikace AV ČR, Národní 3, Praha 1

PhDr. Veronika Kratochvílová

tel.: 221 403 405, e-mail: vkratochvilova@kav.cas.cz

Mgr. Anna Martinková

tel.: 221 403 281, e-mail: martinkova@kav.cas.cz

<http://www.tydenvedy.cz>

LITERÁRNÍ KAVÁRNA KNIHKUPECTVÍ ACADEMIA

nám. Svobody 13, Brno

Přednášky pro veřejnost

Pondělí 3. 11.

16.00

PhDr. Lumír Poláček, CSc., Archeologický ústav AV ČR, v. v. i.

Historie, současnost a budoucnost velkomoravských Mikulčic

17.00

PhDr. Pavel Cibulka, CSc., Historický ústav AV ČR, v. v. i.

Čím prospěl Brnu zakladatel Vaňkovky Friedrich Wannick?

Úterý 4. 11.

16.00

Mgr. Radim Hédl, Ph.D., Botanický ústav AV ČR, v. v. i. – odd. ekologie

Jak se v minulosti hospodařilo v lesích a jak to ovlivnilo jejich vegetaci a ekologické podmínky

17.00

doc. Mgr. Vladimír Sládek, Ph.D., Ústav biologie obratlovců AV ČR, v. v. i.

Antropologie a kosterní biologie: dynamický pohled na minulost člověka

Středa 5. 11.

16.00

doc. Ing. Blahoslav Maršálek, CSc., Botanický ústav AV ČR, v. v. i. – odd. experimentální fykologie a ekotoxikologie

Sinice- původci kyslíkaté atmosféry na planetě Zemi

17.00

RNDr. Karel Kirchner, CSc., Ústav geoniky AV ČR, v. v. i., RNDr. Oldřich Krejčí, Ph.D., Česká geologická služba

Sesuvy jako přírodní hazardy a jejich dopady na krajinu Moravy a Slezska

Čtvrtek 6. 11.

16.00

RNDr. Marcela Buchtová, Ph.D., Ústav živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, v. v. i.

Proč je dobré mít kuře v laboratoři?

17.00

doc. RNDr. Eva Matalová, Ph.D., Ústav živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, v. v. i.

Jak dělá embryo zuby – dokážeme to také?

HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM M. KOPERNÍKA

Kraví hora 2, Brno

Přednášky pro veřejnost

Pondělí 3. 11.

18.00

Mgr. Alexander Ač a kol., Ústav systémové biologie a ekologie AV ČR, v. v. i.
Globální oteplování

Úterý 4. 11.

18.00

Mgr. Jan Kratzer, Ústav analytické chemie AV ČR, v. v. i.
I množství menší než malé je významné – aneb Posvíťme si na stopovou prvkovou analýzu

Středa 5. 11.

18.00

Audiovizuální pořad
Mars – sousední planeta v nečekaných souvislostech

Čtvrtek 6. 11.

18.00

RNDr. Aleš Špičák, CSc., Geofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.
Děravá Země – výzkumné hluboké vrty odhalují mnohá geologická tajemství. Podaří se jeden uskutečnit také v České republice?

Pátek 7. 11.

18.00

Audiovizuální pořad
Mars – sousední planeta v nečekaných souvislostech

Sobota 8. 11.

18.00

Audiovizuální pořad
Mars – sousední planeta v nečekaných souvislostech

Klamy a triky

Výstava o (ne)tradičních optických iluzích ve foyer velkého planetária.
Přístupná je hodinu před začátkem pořadu v sále velkého planetária, ve všední dny též od 9 do 13 hodin.

MENDELOVA ZEMĚDĚLSKÁ A LESNICKÁ UNIVERZITA V BRNĚ

Provozně ekonomická fakulta MZLU, budova Q, Zemědělská 1, Brno

Přednáška pro veřejnost

Úterý 4. 11.

10.00 a 18.00

Virtuální realita – nástroj plánování rozvoje krajiny, ve které žijeme

MORAVSKÁ ZEMSKÁ KNIHOVNA, Kounicova 65a, Brno

Úterý 4. 11.

16.00

An Inconvenient Truth (Nepříjemná pravda)

Dokumentární film o klimatických změnách, jehož autorem je bývalý americký viceprezident Al Gore. Film vzbudil veliký zájem a stal se podle tržeb třetím nejnavštěvovanějším dokumentárním filmem USA od roku 1982. V únoru 2007 získal filmového Oscara v kategorii nejlepší dokument. Film (100 min.) je uváděn v původním znění.

Ve spolupráci s Americkým centrem a Americkým vědeckým informačním střediskem, o. p. s.

**Případné změny programu vyhrazeny.
Na všechny akce vstup zdarma.**

Kontakt a informace:

Akademie věd ČR

Ing. Irena Navrátilová

vedoucí kanceláře Sdružení jihomoravských pracovišť AV ČR

tel.: 542 212 563; e-mail: navratilova@brno.avcr.cz,

www.brno.avcr.cz

Hvězdárna a planetárium Mikuláše Koperníka v Brně

tel.: 541 321 287; e-mail: e-mail@hvezdarna.cz,

www.hvezdarna.cz

Moravská zemská knihovna Brno

Ing. Marie Matouková

tel.: 541 646 161; e-mail: marie@mzk.cz,

www.mzk.cz

Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně

Jiří Wagner

PR oddělení PEF MZLU v Brně

tel.: 777 648 617; e-mail: juwa93@gmail.com,

www.pef.mendelu.cz

ČESKÉ BUDĚJOVICE

BIOLOGICKÉ CENTRUM AKADEMIE VĚD ČR, v. v. i.

České Budějovice, Branišovská 31

Nabídka přednášek pro střední školy
v Českých Budějovicích a okolí

v týdnu 3. – 7. 11.

Zájemci si mohou přednášky objednat přímo do školy.

Kontakt a informace:

doc. RNDr. František Weyda, CSc.

Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

tel.: 387 775 257; e-mail: weyda@entu.cas.cz

Biologické centrum AV ČR nabízí přednášky zdarma.

Přednášky trvají 40 minut, po nich je čas na diskusi.

Podrobnější anotace jednotlivých přednášek najdete na www.tydenvedy.cz

Nabízené přednášky

Entomologický ústav

Ing. Aleš Bezděk, Ph.D., Entomologický ústav, Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

i. Entomofauna invazních rostlin a příklady invazních druhů hmyzu

bezdek@entu.cas.cz

prof. RNDr. Tomáš Soldán, DrSc., Entomologický ústav,

Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

Biodiverzita vodního hmyzu a její využití pro sledování kvality vody

soldan@entu.cas.cz

PaedDr. Martina Žurovcová, Ph.D., Entomologický ústav,

Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

DNA Barcoding aneb K čemu nám ty čárky jsou?

martina@entu.cas.cz

doc. RNDr. Dalibor Kodrík, CSc., Entomologický ústav,

Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

Jak se hmyz vyrovnává se stresem

kodrik@entu.cas.cz

ČESKÉ BUĎĚJOVICE

Ústav molekulární biologie rostlin

doc. RNDr. Jindřich Bříza, CSc., Ústav molekulární biologie rostlin,
Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

Genetické modifikace mimojaderné DNA rostlin – proč a jak?
briza@umbr.cas.cz

RNDr. Jaroslav Matoušek, CSc., Ústav molekulární biologie rostlin,
Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

Rostlinné nukleázy a studium jejich protirakovinových účinků
jmat@umbr.cas.cz

RNDr. Jaroslav Matoušek, CSc., Ústav molekulární biologie rostlin,
Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

Chmel – zelené zlato s „ozdravným“ potenciálem pod lupou molekulární genetiky
jmat@umbr.cas.cz

Mgr. Ondřej Lenz, Ph.D., Ústav molekulární biologie rostlin,
Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

Kde se tady vzaly? – aneb O původu virů
lenz@umbr.cas.cz

Parazitologický ústav

Ing. Jana Nebesářová, CSc., Parazitologický ústav,
Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

Kam dohlédne paprsek elektronů
nebe@paru.cas.cz

prof. RNDr. Libor Grubhoffer, CSc., Parazitologický ústav,
Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

Klíšťata: jak moc se jich máme bát a dokážou nám být rovněž ku prospěchu?
liborex@paru.cas.cz

doc. RNDr. Oleg Ditrich, CSc., Parazitologický ústav,
Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

Paraziti, kteří nás ohrožují při cestách do tropů a subtropů
oleg@paru.cas.cz

doc. RNDr. Oleg Ditrich, CSc., Parazitologický ústav,
Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

Oportunní paraziti člověka
oleg@paru.cas.cz

Hydrobiologický ústav

RNDr. Petr Znachor, Ph.D., Hydrobiologický ústav, Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

Vodní květy řas a sinic v nádržích

znachy@hbu.cas.cz

doc. RNDr. Jaroslav Vrba, CSc., Hydrobiologický ústav,

Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

Údolní nádrže – pouhá zásobárna vody nebo zdravé ekosystémy?

vrba@hbu.cas.cz

doc. RNDr. Jaroslav Vrba, CSc., Hydrobiologický ústav,

Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

Šumavská jezera po období kyselých dešťů

vrba@hbu.cas.cz

Ústav půdní biologie

prof. RNDr. Josef Rusek, DrSc., Ústav půdní biologie,

Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

Globální změny, půda a další souvislosti

rusek@upb.cas.cz

doc. Ing. Mgr. Jan Frouz, CSc., Ústav půdní biologie,

Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

Jak vzniká půda na výspěch

frouz@upb.cas.cz

prof. Ing. Miloslav Šimek, CSc., Ústav půdní biologie,

Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

Také půdy produkují skleníkové plyny

misim@upb.cas.cz

RNDr. Dana Elhottová, Ph.D., Ústav půdní biologie,

Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

Budou půdní mikroorganismy sedět na lavici obžalovaných za šíření odolnosti k antibiotikům?

(Obecný úvod do současné problematiky šíření resistance k antibiotikům v prostředí)

danael@upb.cas.cz

RNDr. Vladimír Šustr, CSc., Ústav půdní biologie, Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

Reakce půdních bezobratlých na teplotní změny

sustr@upb.cas.cz

Kontakt a informace:

doc. RNDr. František Weyda, CSc. – Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

tel.: 387 775 257; e-mail: weyda@entu.cas.cz

ÚSTAV GEONIKY AV ČR, v. v. i.

Studentská 1768, Ostrava – Poruba

Přednášky pro veřejnost

Pondělí 3. 11.

17.00

doc. RNDr. Zdeněk Kaláb, CSc., Ústav geoniky AV ČR, v. v. i.

Seizmická indukovaná kolísání hladiny v Asuánské přehradě (High Dam, Egypt)

Čtvrtek 6. 11.

17.00

prof. Ing. Petr Martinec, CSc., Ústav geoniky AV ČR, v. v. i.

Přírodní prostředí v karbonu hornoslezské pánve jako model klimatických změn

LITERÁRNÍ KAVÁRNA KNIHKUPECTVÍ ACADEMIA

Zámecká 2, Ostrava

Přednáška pro veřejnost

Úterý 4. 11.

17.00

RNDr. Karel Kirchner, CSc., prof. RNDr. Rudolf Brázdil, DrSc.,

Ústav geoniky AV ČR, v. v. i., Přírodovědecká fakulta MU Brno

Vybrané přírodní extrémy a jejich působení na Moravě a ve Slezsku

HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM J. PALISY

K Planetáriu 502, Ostrava-Krásné Pole

Přednášky pro veřejnost

Středa 5. 11.

16.00

Smrt na prahu vesmíru – pořad o kosmonautice pod umělou oblohou planetária

18.00

Mgr. Josef Šobra, Česká kosmická kancelář

Využití družicového pozorování Země pro člověka

Milan Halousek, Česká kosmická kancelář, Centrum studentských aktivit

Informace o možnostech studentských aktivit v kosmonautice

Ve spolupráci s Českou kosmickou kancelář

OSTRAVA

Přednáška a terénní exkurze

HORNICKÉ MUZEUM OKD LANDEK

Pod Landekem 64, Ostrava - Petřkovice

Sobota 8. 11.

9.00

prof. Ing. Petr Martinec, CSc., Ústav geoniky AV ČR, v. v. i.

Národní přírodní památka Landek jako poutní místo geologů

Podrobnější anotace jednotlivých přednášek najdete na www.tydenvedy.cz

Případné změny programu vyhrazeny.

Na všechny akce vstup zdarma.

Kontakt a informace:

Ing. Hana Doležalová

Ústav geoniky AV ČR, v. v. i.

tel.: 596 979 111; e-mail: dolezalova@ugn.cas.cz

Mgr. Pavel Kapoun

Hvězdárna a planetárium Johanna Palisy, VŠB-Technická univerzita Ostrava

tel.: 596 994 954; e-mail: pavel.kapoun@vsb.cz

Akademie v Techmanii

TECHMANIA SCIENCE CENTER Regionální technické muzeum, o. p. s.

Tylova 1/57, Plzeň

Akademie věd ČR hostem science centra

čtvrtek 6. 11.

10.00–20.00

Výstavy

3. 11. – 16.11.

Pohledy do vesmíru z Evropské jižní observatoře

Astronomický ústav AV ČR a Evropská jižní observatoř představí fotografie objektů ve Sluneční soustavě, v naší galaxii, až po vzdálené světy cizích galaxií pořízené na jedné z nejvýkonnějších observatoří světa na Mt. Paranal v Chile. Observatoř provozuje Evropská jižní observatoř, již je Česká republika členem.

Světelné znečištění

Výstava Astronomického ústavu AV ČR o světelném znečištění a model města s různými druhy osvětlení.

Fascinování světlem

Společná výstava fotografií pracovníků ústavů Biologického centra AV ČR, v. v. i. studentů a pracovníků Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity.

Přednášky pro studenty a veřejnost

10.00

Pavel Suchan, Astronomický ústav AV ČR, v. v. i.

Světelné znečištění trápí nejen astronomy

Světelné znečištění, rušivé umělé světlo, stále horší pozorovací podmínky astronomů, co na obloze nevidíme a co bychom mohli vidět, jak se se světelným znečištěním potýkají zvířata a lidé, ochrana nočního životního prostředí – vše v jednom náručí civilizačního problému – svítíme čím dál více. Jak to bylo dříve, jak je to u nás a ve světě a co dál?

11.30

Ing. Josef Horálek, CSc., Geofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.

Výzkum zemětřesení v západních Čechách

Výzkum zemětřesných rojů a dalších projevů doznávajícího vulkanismu v západních Čechách.

Expozice Geofyzikálního ústavu AV ČR, v. v. i.

Prezentace představí význam studia zemětřesení, Českou regionální seismickou síť a lokální seismickou síť Webnet v západních Čechách. Upozorní

na výročí sta let od založení seismické stanice v Chebu a připomene letošní Mezinárodní rok planety Země.

Seznámí s historickými i současnými seismometry a moderním registračním zařízením, na kterém bude možné si vyrobit vlastní zemětřesení. Doplní ji krátký film o zemětřeseních v západních Čechách a dobové rytiny sopky Komorní Hůrka.

Prezentace pro studenty

11.00, 12.30, 14.00

Ing. Jiří Krejsa, Ph.D., Ústav termomechaniky AV ČR, v. v. i.

Mobilní robotika

Kde jsem a kam mám jít?

Prezentace robota Bender

15.00–16.00

Duha mostem ke hvězdám

Mladí mladým – projekt Otevřená věda

Zábavná prezentace studentských vědeckých projektů z oblasti astronomie, fyziky plazmatu a chemie

Prezentace

17.00

Dr. Michael Londesborough, Ústav anorganické chemie AV ČR, v. v. i.

Michaelovy zázračné molekuly

Chodíme, dýcháme a existujeme na planetě plné molekul. Prezentace zábavných vědeckých experimentů seznámí s jejich vlastnostmi a funkcí. Nepochybně pobaví a poučí příběhem o molekulách, které jsou pro život na planetě Zemi nezbytné a učinily z ní podivuhodný domov, v němž žijeme.

Ve spolupráci s Britskou radou v ČR a s Českou televizí

Přednášky pro odbornou veřejnost

14.00–16.00

Ústav termomechaniky AV ČR, v. v. i. se představuje

Ing. Luděk Pešek, CSc.

Vibrodiagnostické systémy vyvinené v Ústavu termomechaniky AV ČR

Ing. Martin Luxa, Ph.D.

Experimentální vysokorychlostní aerodynamika – cesta k vyšší dokonalosti proudových strojů a energetických zařízení

prof. RNDr. Zbyněk Jaňour, DrSc., ředitel Ústavu termomechaniky AV ČR, v. v. i.
Fyzikální modelování – metoda výzkumu znečištění ovzduší, havárií, teroristických útoků

Expozice Ústavu termomechaniky AV ČR, v. v. i.

Prezentace nabídne informace o měření vibrací lopatek turbín za rotace, problematiku vibradiagnostiky železničních a tramvajových kol z měření za provozu, biomechaniku modelování lidského hlasu, mechatroniku, robotiku, nelineární dynamiku, mikrofluidika, problematiku agresivity kavitace proudění ve vodních čerpadlech. Seznámí s novou metodou měření rychlosti částic v proudu plazmatu, s výzkumem lopatkových mříží. Představí experimentální metody (metoda žhavených čidel pro měření rychlosti, teploty, tlaku koncentrace, měření v páře v parní turbíně), perspektivy moderní optiky v biomechanice a kriminalistické diagnostice. Prezentovat se budou i elektrické generátory pro větrné elektrárny. Doplní ji krátký film o práci ústavu.

Projekce

Filmy o projektech, na nichž se pracuje v ústavech Akademie věd ČR

Ústav analytické chemie AV ČR, v. v. i.

Mikrobiologický ústav AV ČR, v. v. i.

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Případné změny programu vyhrazeny.

Na všechny akce vstup zdarma.

Informace a rezervace:

Mgr. Monika Kovandová, Techmania science center

tel.: 737 247 575, e-mail: monika.kovandova@techmania.cz

PhDr. Veronika Kratochvilová, Odbor mediální komunikace AV ČR, v. v. i.

tel.: 221 403 405, e-mail: vkratochvilova@kav.cas.cz

SOU ELEKTROTECHNICKÉ

Vejpřnická 56, Plzeň

Svět fyziky – expozice o energetice

Kromě možnosti prohlídky expozice pro širokou veřejnost se v SOUE v Plzni uskuteční i beseda pro studenty Energie – budoucnost lidstva.

Podrobné informace o besedě a kontakt najdete na
www.cez.cz/vzdelavaciprogram

Přednášky, výstavy a prezentace se v Praze uskuteční na těchto místech:

Akademie věd ČR, Národní 3

Akademie věd ČR, Jilská 1

Americké centrum

Divadlo Viola

Faustův dům – Akademický klub

Kavárna The Globe

Kavárna knihkupectví ACADEMIA

Městská knihovna Praha

Muzeum Policie ČR

Místa si laskavě rezervujte na dále uvedených kontaktech.

Přednášky konané v budově Akademie věd ČR na Národní 3, Praha 1, v Městské knihovně a v Muzeu Policie ČR lze sledovat také on-line prostřednictvím internetu.

Více informací na www.tydenvedy.cz

Pondělí 3. 11.

AKADEMIE VĚD ČR, Národní 3, Praha 1
Mezinárodní rok planety Země

Přednášky pro studenty

9.00

RNDr. Jiří Grygar, Fyzikální ústav AV ČR, v. v. i.

Vznik Země a karambol s Měsícem

11.00

RNDr. František Fárník, Astronomický ústav AV ČR, v. v. i., a Česká kosmická kancelář

Astronomická pozorování kosmickými prostředky: nezbytnost kosmického výzkumu pro současnou astronomii a astrofyziku

Milan Halousek, Česká kosmická kancelář, Centrum studentských aktivit

Informace o možnostech studentských aktivit v kosmonautice

Ve spolupráci s Českou kosmickou kanceláří

PRAHA

13.00

Dr. Michael Londesborough, Ph.D., Ústav anorganické chemie AV ČR, v. v. i.

Tajemství CO₂

Atraktivní experimenty odhalují tajemství kysličníku uhličitého.

Ve spolupráci s Britskou radou v ČR a s Českou televizí

Přednáška pro veřejnost

17.00

Prof. PhDr. Eva Semotanová, DrSc., Historický ústav AV ČR, v. v. i.

Historická krajina Česka – a co po ní zůstalo?

Kulatý stůl

15.00

Perspektivy věd o Zemi a některé současné problémy řešené v ČR

Beseda k vybraným tématům Mezinárodního roku planety Země – hovořit se bude mimo jiné o využití geotermální energie a zásob podzemních vod, o problematice úložiště jaderného odpadu i o monitorování přírodních rizik.

Účastníci:

Mgr. Zdeněk Venera, Ph.D. – Česká geologická služba

doc. RNDr. Tomáš Pačes, DrSc. – Česká geologická služba/PřF UK

RNDr. Vladislav Babuška, DrSc. – Geofyzikální ústav AV ČR/komise UNESCO

RNDr. Jan Šafanda, CSc. – Geofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.

Garant – Geofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.

KNIHOVNA AKADEMIE VĚD ČR, v. v. i.

Přednášky pro veřejnost

14.00

Česká tištěná kniha v průběhu staletí

PhDr. Anežka Baďurová, PhDr. Lenka Veselá, Ph.D., Knihovna AV ČR, v. v. i.

Dávní předchůdci Ottova slovníku naučného – prezentace nejstarších encyklopedií dochovaných ve fondu KNAV a práce knihovněného oddělení

Pavel Muchka, Knihovna Národního muzea

Jan Otto – příběh českého nakladatele

PhDr. Dagmar Hartmanová, Knihovna AV ČR, v. v. i.

Encyklopedie a věda a technika po roce 1945

MĚSTSKÁ KNIHOVNA, Mariánské nám. 1, Praha 1

Biologie a medicína ve světě technologií

Přednášky pro studenty a veřejnost

9.00

MUDr. Petr Bob, Ph.D., 1. lékařská fakulta UK

Traumatický stres a mozek

Ve spolupráci s 1. lékařskou fakultou UK

11.00

doc. MUDr. Robert Jech, CSc., 1. lékařská fakulta UK

Výprava do nitra lidského mozku: od mapování funkce k umělé stimulaci šedé hmoty

Ve spolupráci s 1. lékařskou fakultou UK

MUZEUM POLICIE ČR, Ke Karlovu 1., Praha 2
Věda a kriminalistika

Přednášky pro studenty a veřejnost

9.00

RNDr. Marek Kotrlý, Kriminalistický ústav Praha

Mikro- a nanomateriály hýbou světem, forenzní praxe nemůže zaostávat

Ve spolupráci s Kriminalistickým ústavem Praha

11.00

RNDr. Hana Eliášová, Ph.D., Kriminalistický ústav Praha

Tajemství lidských ostatků aneb O čem kosti vypovídají

Ve spolupráci s Kriminalistickým ústavem Praha

LITERÁRNÍ KAVÁRNA ACADEMIA

Václavské nám. 34, Praha 1

Akademická kavárna

17.00

O alchymii s prof. RNDr. Vladimírem Karpenkem, CSc.

Ve spolupráci s nakladatelstvím Academia

Úterý 4. 11.

AKADEMIE VĚD ČR, Národní 3, Praha 1
Mezinárodní rok planety Země

Přednášky pro studenty

9.00

Geologický ústav AV ČR, v. v. i.

Geologická přítomnost a budoucnost

RNDr. Václav Cílek, CSc.: Ropný zlom

doc. Ing. Petr Skřivan, CSc.: Geologie životního prostředí

RNDr. Karel Žák, CSc.: Karlovy Vary

PRAHA

11.00

RNDr. Jan Zedník, Geofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.

Velké přírodní katastrofy aneb Zemětřesení, tsunami a sopky – přírodní rizika globálního rozměru

13.00

RNDr. Aleš Špičák, CSc., Geofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.

Děravá Země aneb Výsledky vrtných výzkumných projektů na kontinentech a v oceánech

Přednáška pro veřejnost

17.00

Mgr. David Hanslian, Mgr. Jiří Hošek, Ústav fyziky atmosféry AV ČR, v. v. i.

Využití energie větru

Workshopy pro žáky 2. stupně ZŠ

9.00–10.30

11.00–12.30

Projekt Enter

Národní technické muzeum Praha představuje v prostorách Akademie věd ČR projekt Enter, který je určený k rozšíření a doplnění výuky fyziky a chemie. Je spolufinancován Evropským sociálním fondem, státním rozpočtem ČR a rozpočtem hl. města Prahy.

Téma: Země a její místo ve vesmíru

Co všechno se lze dozvědět o Zemi pozorováním vesmíru. Žáci si vyzkouší sami sestavit jednoduchý dalekohled, seznámí se s pravým hvězdařským dalekohledem, dozví se, co všechno ukazuje astronomický ciferník Staroměstského orloje a vyzkouší si postavit model Stonehenge.

Workshopy jsou vždy pro jednu třídu (15–30 žáků) a je nutné se na ně předem objednat. Cena je 30,- Kč za žáka.

Kontakt a rezervace:

www.ntm.cz/enter

Projekt Enter

Národní technické muzeum Praha

Kostelní 42, Praha 7

tel.: 220 399 550, e-mail: enter@ntm.cz

Prezentace pro veřejnost

14.00–18.00

Téma: Země a její místo ve vesmíru

Vstup volný

Ve spolupráci s Národním technickým muzeem Praha

KNIHOVNA AKADEMIE VĚD ČR, v. v. i.

Přednáška pro veřejnost

14.00

Petr Voit, Strahovská knihovna Královské kanonie premonstrátů
Nový pohled na dějiny renesančního knihtisku v Čechách a na Moravě

FILOSOFICKÝ ÚSTAV AV ČR, v. v. i. Jilská 1, Praha 1

Přednáška pro studenty a veřejnost

14.00

PhDr. Daniel Špelda, Ph.D., Filosofický ústav AV ČR, v. v. i.
Země v dějinách filosofie

MĚSTSKÁ KNIHOVNA, Mariánské nám. 1, Praha 1

Biologie a medicína ve světě technologií

Přednášky pro studenty a veřejnost

9.00

doc. MUDr. Viktor Kožich, Ph.D., 1. lékařská fakulta UK
Sir Archibald Garrod by se dneska divil: sto let od prvního popisu dědičné poruchy metabolismu
Ve spolupráci s 1. lékařskou fakultou UK

11.00

MUDr. Zdeněk Kostrouch, CSc., 1. lékařská fakulta UK
Od modelových organismů k člověku: biologie a medicína v rychle se rozvíjejícím světě technologie
Ve spolupráci s 1. lékařskou fakultou UK

MUZEUM POLICIE ČR, Ke Karlovu 1, Praha 2

Věda a kriminalistika

Přednášky pro studenty a veřejnost

9.00

Ing. Zdeněk Mareška, Kriminalistický ústav Praha
Rázové namáhání a struktura kovů
Ve spolupráci s Kriminalistickým ústavem Praha

11.00

Ing. Bohumil Planka, CSc., Kriminalistický ústav Praha
Moderní počítačové systémy v kriminalistické balistice
Ve spolupráci s Kriminalistickým ústavem Praha

FAUSTŮV DŮM, Karlovo nám. 40, Praha 2

Akademická kavárna

16.30

prof. MUDr. Karel Smetana, DrSc., a RNDr. Čestmír Viček, Ph.D.,
1. lékařská fakulta UK a Ústav molekulární genetiky AV ČR, v. v. i.

I nádor potřebuje kolébku

Moderuje Luboš Veverka – šéfredaktor Českého rozhlasu Leonardo
Ve spolupráci s 1. lékařskou fakultou UK a Českým rozhlasem Leonardo

LITERÁRNÍ KAVÁRNA ACADEMIA

Václavské nám. 34, Praha 1

Akademická kavárna

17.00

Křest knihy prof. Jiřího Schindlera *Bakterie a člověk*
Ve spolupráci s Nakladatelstvím Academia

Středa 5. 11.

AKADEMIE VĚD ČR, Národní 3, Praha 1

Mezinárodní rok planety Země

Přednášky pro studenty

9.00

Michael Heyrovský, Ph.D., Ústav fyzikální chemie Jaroslava Heyrovského AV ČR, v. v. i.
doc. RNDr. Karel Holada, Pedagogická fakulta UK

Znamenitost kapky rtuti

11.00

RNDr. Irena Valterová, CSc., Ústav organické chemie a biochemie AV ČR, v. v. i.

Chemická řeč přírody

13.00

doc. Ing. Jan Krekule, DrSc., Ústav experimentální botaniky AV ČR, v. v. i.

Proč se musí modrá planeta zelenat

Prezentace pro studenty i veřejnost

10.00–12.00

Setkání s Leonardem

Přijďte na schůzku s digitální stanicí Českého rozhlasu, která vysílá 24 hodin denně o vědě a technice. Kromě zvuku nabízí také multimediální projekty a různé další webové lahůdky...

Přednášky pro veřejnost

16.00

prof. RNDr. Vojtěch Novotný, CSc., Biologické centrum AV ČR, v. v. i.
Osvícení v pralese. Ekologické a antropologické poznámky z Papuy-Nové Guiney

18.00

Cesty bílých šamanů aneb Tam, kde končí svět...

Beseda ČRo Leonardo o tom, jak (ne)známe země třetího světa a jejich kulturu, navazuje na celoroční projekt o práci Lékařů bez hranic –

<http://www.rozhlas.cz/lekari>

Připravují: R. Tamchyna a R. Matějčková

KNIHOVNA AKADEMIE VĚD ČR, v. v. i.

Přednášky pro veřejnost

14.00

Kamil Boldan, Národní knihovna

Kdy byla vytištěna první česká kniha – výklad o počátcích českého knihtisku

Petr Voit, Strahovská knihovna Královské kanonie premonstrátů

Počátky renesančního knihtisku v Čechách a na Moravě

MĚSTSKÁ KNIHOVNA, Mariánské nám. 1, Praha 1

Biologie a medicína ve světě technologií

Přednášky pro studenty a veřejnost

9.00

prof. MUDr. Eva Syková, DrSc., Ústav experimentální medicíny AV ČR, v. v. i.
Mozek, fakta, naděje

11.00

RNDr. Milan Paluš, DrSc., Ústav informatiky AV ČR, v. v. i.

Synchronizace a složité sítě v lidském mozku a v zemské atmosféře

MUZEUM POLICIE ČR, Ke Karlovu 1, Praha 2

Věda a kriminalistika

Přednášky pro studenty a veřejnost

9.00

Mgr. Halina Šimková, Kriminalistický ústav Praha

Lidské „já“ očima forenzního genetika aneb O podivné individualitě

Ve spolupráci s Kriminalistickým ústavem Praha

PRAHA

11.00

doc. Ing. Ondřej Jiroušek, Ph.D.,
Ústav teoretické a aplikované mechaniky AV ČR, v. v. i.
Kost jako chytrý nanokompozit

LITERÁRNÍ KAVÁRNA ACADEMIA

Václavské nám. 34, Praha 1

Akademická kavárna

16.00

Město v historické krajině – obraz smíru nebo střetávání?

Garant a moderování:

prof. PhDr. Eva Semotanová, DrSc., Historický ústav AV ČR, v. v. i., Praha
Ve spolupráci s Radou pro popularizaci vědy AV ČR

Čtvrtek 6. 11.

AKADEMIE VĚD ČR, Národní 3, Praha 1

Mezinárodní rok planety Země

Přednášky pro studenty

9.00

doc. Mgr. Pavel Jungwirth, CSc., Ústav organické chemie a biochemie AV ČR, v. v. i.
Moře, sníh a bouřkové mraky: molekulové simulace atmosférických aerosolů

11.00

doc. RNDr. Jaroslav Vrba, CSc., Hydrobiologický ústav, Biologické centrum AV ČR, v. v. i.
Údolní nádrže – pouhá zásobárna vody nebo zdravé ekosystémy?

13.00

Mgr. Linda Nedbalová, Botanický ústav AV ČR, v. v. i.
Antarktická jezera – oázy života

Přednáška pro veřejnost

17.00

prof. RNDr. Jan Zrzavý, CSc., Biologické centrum AV ČR, v. v. i.
Dějiny živočišné říše na planetě Zemi
Ve spolupráci s Evropským kulturním klubem

Workshop Transgenesis 2008/Globální hráči

9.30–17.00

Workshop technologií pro hry v městském prostoru. Vede Andrej Boleslavský.

Bude představena platforma Arduino a technologie, jako jsou Bluetooth, bezkontaktní čipy RFID. Účastníci workshopu si tyto technologie budou moci vyzkoušet v kontextu městských her.

Registrace: www.scart.cz

Ve spolupráci se ScArt, C2C, Centrem globálních studií a DigiLab.

Centrum pro teoretická studia

Jiřská 1 (vchod Husova 4), Praha 1

Sdružené pracoviště Univerzity Karlovy a Akademie věd ČR, v. v. i.

Přednáška pro studenty a veřejnost

10.00

Co se děje na Zemi

Pohled na současný stav naší planety z perspektivy biologie, sociologie a teorie města.

KNIHOVNA AKADEMIE VĚD ČR, v. v. i.

Přednášky pro veřejnost

14.00

Katarína Zavadová, Ústav dejin umenia Slovenskej akadémie vied

K dejinám a technikám grafickej ilustrácie vo fondoch Knihovny

Akademie věd ČR, v. v. i.

Mgr. Hana Beránková, Mgr. Markéta Brabcová, Knihovna AV ČR, v. v. i.

Minulost v obrazech – výpověď digitalizovaných ilustrací ze starých tisků ve fondu KNAV ČR

MĚSTSKÁ KNIHOVNA, Mariánské nám. 1, Praha 1

Mezinárodní rok planety Země

Přednášky pro studenty a veřejnost

9.00

Geologický ústav AV ČR, v. v. i.

Geologická minulost a jak promlouvá k dnešku

Mgr. Jiří Adam, CSc.: Kde se vzala pískovcová skalní města

RNDr. Vladimír Cajz, CSc.: Ohárecký rift a jeho geologie – požehnání i prokletí

Mgr. Jiřina Dašková: Rekonstrukce změn vegetace podle pylové analýzy

11.00

RNDr. Jiří Frýda, Dr., Česká geologická služba

Vývoj biodiverzity a globální změny v minulosti Země

Ve spolupráci s Americkým vědeckým informačním střediskem, o. p. s.

PRAHA

MUZEUM POLICIE ČR, Ke Karlovu 1, Praha 2 **Mezinárodní rok planety Země**

Přednášky pro studenty a veřejnost

9.00

Ing. Jiří Mizera, Ph.D., Ústav jaderné fyziky AV ČR, v. v. i.

Aktivační analýza při studiu chemismu Země a vesmíru

11.00

Ing. Milan Řípa, CSc., Ústav fyziky plazmatu AV ČR, v. v. i.

Plazma pomáhá lidem

LITERÁRNÍ KAVÁRNA ACADEMIA

Václavské nám. 34, Praha 1

Akademická kavárna

17.00

Prezentace knihy nakladatelství Academia

KAVÁRNA THE GLOBE

Pštrossova 6, Praha 1

18.00

Změna klimatu a inovace: nové cesty z labyrintu?

Diskuse s Molly Webb (UK)

www.globebookstore.cz

Připravila Britská rada v ČR

AMERICKÉ CENTRUM, Tržiště 13, Praha 1

Velvyslanectví Spojených států amerických

Pro veřejnost

16.00

An Inconvenient Truth (Nepříjemná pravda)

Dokumentární film o klimatických změnách, jehož autorem je bývalý americký viceprezident Al Gore. Film vzbudil veliký zájem a stal se podle tržeb třetím nejnavštěvovanějším dokumentárním filmem USA od roku 1982.

V únoru 2007 získal filmového Oscara v kategorii nejlepší dokument.

Film (100 min.) je uváděn v původním znění.

Ve spolupráci s Americkým centrem a Americkým vědeckým informačním střediskem, o. p. s.

Pátek 7. 11.

AKADEMIE VĚD ČR, Národní 3, Praha 1 **Mezinárodní rok planety Země**

Přednášky pro studenty

9.00

Mgr. Jana Maříková-Kubková, Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.
Archeologické kulturní dědictví – ohrožená část životního prostředí

11.00

Ph.Dr. Ivan Muchka, Mgr. Ivo Purš, Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.
Letohrádek Hvězda – kódy vysílané přes staletí

Workshop Transgenesis 2008/Globální hráči

9.30–17.00

Workshop k modifikaci hry Unreal Tournament pro práci s umělou inteligencí.
Vede Cyril Brom.

Účastníci se seznámí s postupy využití hry Unreal Tournament pro práci s umělou inteligencí a simulací umělých bytostí. Přednášejí studenti Cyrila Broma z Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

Registrace: www.scart.cz

Ve spolupráci se ScArt, C2C, Centrem globálních studií a DigiLab

SOCIOLOGICKÝ ÚSTAV AV ČR, v. v. i.

Jilská 1, Praha 1 (dv. 207)

Seminář pro studující doktorského studia – především v oblasti přírodních věd

10.00–15.00

Nahlédnout do vědy zadními vrátky: zodpovědné bádání, začátek vědecké dráhy, gender a věda očima vědních studií

Přírodní a sociální vědy mají své tradiční předměty zkoumání. Přírodní vědy přírodu, sociální vědy společnost. Studia vědy, technologií a společnosti (STS) toto jasné oddělení sfér překračují a zaměřují se na zkoumání toho, jak se věda a vědecké objekty „dělají“. Seminář zve k nahlédnutí do vědy zadními vrátky, průvodcem na této cestě budou STS. V rámci semináře budeme diskutovat o procesu vědeckého výzkumu, zodpovědném bádání, začátku vědecké dráhy a genderových aspektech vědeckého zkoumání.

Počet míst je omezen kapacitou místnosti.

Registrace: alice.cervinkova@soc.cas.cz

MUZEUM POLICIE ČR, Ke Karlovu 1, Praha 2

Mezinárodní rok planety Země

Přednášky pro studenty a veřejnost

PRAHA

9.00

Bc. Pavel Krč, Ústav informatiky AV ČR, v. v. i.

Čistota ovzduší: jak ji zjistit a jak ji předpovědět

11.00

Dr. Ing. Ivan Kašík, Ústav fotoniky a elektroniky AV ČR, v. v. i.

Optická detekce látek znečišťujících životní prostředí

DIVADLO VIOLA, Národní 7, Praha 1

20.00

Duše „K“ navštíví Violu

Jaroslav Dušek – rozhovory s vědci

V tomto pořadu herec Jaroslav Dušek spolu se svými hosty různých oborů a profesí podhaluje tajemství a kouzlo objevování. Listopadové natáčení se uskuteční v prostředí poetické vinárny Viola – navíc za účasti veřejnosti. Při příležitosti 8. týdne vědy a techniky bude hostem Jaroslava Duška prof. Václav Pačes.

Živé natáčení pořadu Duše „K“ Českého rozhlasu 2 Praha.

Pořad Duše „K“ sponzoruje časopis 21. STOLETÍ

Vstup volný do naplnění sálu.

Místa na přednášky v Praze si laskavě rezervujte na uvedených kontaktech:

Akademie věd ČR

Na přednášky v budově Akademie věd je nutno se předem registrovat na www.tydenvedy.cz. Po vyčerpání kapacity sálu 206 jsou k dispozici místa v sále 205, kam je přenášen signál na plátno a LCD obrazovky.

Mgr. Anna Martinková

tel.: 221 403 281

Ph.Dr. Veronika Kratochvílová

tel.: 221 403 405

Městská knihovna Praha

Na přednášky je nutno se předem registrovat na <http://lu.mlp.cz/>
Zuzana Diorová

tel.: 257 532 908, e-mail: diorovaz@mlp.cz

Muzeum Policie ČR

Květa Kúsová

tel.: 224 922 183, 974 824 862, e-mail: muzeum@mvcv.cz

Na všechny akce, pokud není uvedeno jinak, vstup zdarma do zaplnění sálů.

Případné změny programu vyhrazeny.

Podrobnější anotace jednotlivých přednášek najdete na www.tydenvedy.cz

VÝSTAVY

Česká kosmická kancelář
Encyklopedie nejen v Týdnu vědy a techniky
Heyrovského sestry: ženy v české vědě
Krásný mikrosvět
Kriminalistika proti zločinu
Od řas k jádru – vědy o živé a neživé přírodě na půdě
Akademie věd ČR
Příběh kapky
Přírodní katastrofy – jaké byly v historii
a jak je sledujeme dnes
Rostlina s příběhem
Techmanie v Akademii věd ČR
Tokamak COMPASS v Praze
TransGenesis 2008/Globální hráči
Věrní služebníci – vodní elektrárny ČEZ

NÁRODNÍ DIVADLO, historická budova, Národní třída, Praha 1

29. 10. – 9. 11.

Od řas k jádru - Vědy o živé a neživé přírodě na půdě Akademie věd ČR

Výstava přibližuje rozvoj vědních oborů v oblasti živé a neživé přírody na půdě Akademie věd ČR. Návštěvníci se mohou seznámit s nejvýznamnějšími představiteli a poznatky v oborech geografie, geologie, astronomie a meteorologie i s rozvojem relativně nových oborů jaderného výzkumu, genetiky a ekologie. Výstava bude přístupná vždy 45 min. před a během představení s platnou vstupenkou.

Garantem výstavy je Masarykův ústav a Archiv AV ČR

AKADEMIE VĚD ČR, Národní 3, Praha 1

24. 10. – 24. 12.

9.00–19.00

Encyklopedie nejen v Týdnu vědy a techniky

Spojení vědy a techniky s tvorbou encyklopedií – od rukopisu a knihtisku k digitalizaci
Významné encyklopedie v zahraničí i v Čechách
prezentované ukázkami z fondu KNAV ČR

Garantem je Knihovna AV ČR, v. v. i.

VÝSTAVY

3. – 7. 11.

Česká kosmická kancelář

Informace o kosmonautice v České republice

Krásný mikrosvět

Fotografie entomologa Františka Weydy

Heyrovského sestra: ženy v české vědě

Ve slavném eseji Vlastní pokoj představila Virginie Woolfová imaginární postavu Shakespearovy sestry. Zamýšlí se nad tím, jaké podmínky by měla pro svou spisovatelskou dráhu a jaké překážky by stály v cestě jejího talentu. V projektu na podporu žen ve vědě jde také o prozkoumání podmínek a odstraňování překážek, se kterými se vědkyně potýkají. Výstava představuje vybrané výsledky práce projektu Národní kontaktní centrum – ženy a věda.

Garantem je Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.

Příběh kapky

Výstava představí na fotografiích, filmech, dokumentech a exponátech příběh Jaroslava Heyrovského, nositele Nobelovy ceny.

Garantem je Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, v. v. i..

Přírodní katastrofy – jaké byly v historii a jak je sledujeme dnes

Výstava historických rytin, starších i moderních přístrojů na registraci zeměřesení a 55 historických vyobrazení zeměřesení, vulkanických erupcí, tsunami, sesuvů i DVD prezentace. Součástí výstavy bude i prezentace Mezinárodního roku planety Země.

Garantem je Geofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.

Rostlina s příběhem

Výstavu vítězných fotografií soutěže Rostlina s příběhem inicioval Ústav experimentální botaniky AV ČR spolu s Odborem mediální komunikace AV ČR, Botanickým ústavem AV ČR a Ústavem molekulární biologie rostlin Biologického centra AV ČR.

Velkoformátové fotografie budou doplněny zajímavými exponáty na téma „Rostliny v geologické minulosti Země“ a „Rostliny jako pomocníci člověka“.

Garantem je Ústav experimentální botaniky AV ČR, v. v. i.

Partnerem výstavy je Olympus.

Kontakt: <http://fotopribeh.avcr.cz/>

Techmania science center v Akademii věd

Jak se chová větrník a zvonek ve vzduchu a jak ve vzduchoprázdnu?

Co uvidíte a uslyšíte? Nejdřív zkuste odpovědět a pak se přijďte přesvědčit na vlastní oči i uši. Sami si to prakticky vyzkoušíte na jednom z budoucích exponátů Techmania science center.

Techmania science center sídlí v historické budově z roku 1917. V roce 2013 plánujeme kompletní otevření areálu na ploše 30000 m², v první fázi otevřeme 3000 m².

Otvírá se 4. listopadu 2008 a návštěvníkům Techmania nabídneme čtyři expozice: dvě jsou stálé (*Edutorium*, *ŠKODA*) a dvě dočasné (*Copyright Nature*, *Vědecká hračka*). *Edutorium* je základní expozicí Techmania, tvoří ji exponáty z oblasti fyziky v rozsahu učiva základních a středních škol. Expozice *ŠKODA* představuje formou velkoplošných fotografií, modelů a skutečných výrobků vývoj Škodových závodů od jejich vzniku v roce 1859 až do současnosti. Holandská putovní expozice *Copyright Nature*, s českým názvem *Patentováno přírodou*, ukazuje zákonitosti a principy, kterými se člověk inspiroval v přírodě a dokázal je využít ve vědeckém výzkumu i v praxi. Dočasná výstava *Vědecká hračka* obsahuje téměř 150 hraček ze 36 států světa. Více na www.techmania.cz

Tokamak COMPASS v Praze

Moderní experimentální zařízení pro výzkum vysokoteplotního plazmatu bylo slavnostně odhaleno 1. dubna 2008 v nové budově Ústavu fyziky plazmatu AV ČR.

Garantem je Ústav fyziky plazmatu AV ČR, v. v. i.

TransGenesis 2008/Globální hráči

Hry, hračky a herní technologie, ve kterých umělci a programátoři spojují fyzické a virtuální prostředí.

Třetí ročník festivalu vědy, umění a technologií *TransGenesis 2008* představí zajímavé souvislosti mezi novými technologiemi a demokratickými ideály občanské společnosti. Joystick a mobilní telefon vnímáme jako symboly technologické globalizace. Počítačové hry jsou výrazem globální kultury a představují dominantní formu interaktivní zábavy. Ve vystaveném výběru edukativních, politických i uměleckých her se představí možnosti, ve kterých se hra pojí se vzděláváním a probouzí zájem o společenské problémy. Na workshopech si návštěvníci vyzkoušejí *open source software* využívaný při realizaci uměleckých projektů, interakci s prostředím města, přírodou a nejbližším okolím.

Kontakt: <http://www.transgenesis.cz>

Věrní služebníci – vodní elektrárny ČEZ

Představení vodních elektráren Skupiny ČEZ, které slaví v letošním roce významná výročí: Dalešice, Hučák, Práčov, Přelouč, Pastviny, Pardubice, Předměřice, Komín, Želina.

MUZEUM POLICIE ČR, Ke Karlovu 1, Praha 2

3. listopad 2008 až červen 2009

Kriminalistika proti zločinu

Výstava v Muzeu policie ČR, kde probíhá část programu Týdne vědy a techniky, je zaměřena na 50. výročí Kriminalistického ústavu Praha. Na výstavě uvidíte nejen sud použitý „orlickými vrahy“ či námořní minu nalezenou na dně Vranovské přehrady, ale i mnoho dalších významných exponátů, které připomínají padesátiletou historii kriminalisticko-technické a znalecké činnosti Kriminalistického ústavu Praha v boji proti zločinu.

KNIHOVNA AKADEMIE VĚD ČR, v. v. i. a Týden vědy a techniky, Národní 3, Praha 1

Výstava a cyklus knihovědných přednášek
inspirovaných 100. výročím vydání Ottova slovníku naučného

Výstava

24. 10. – 24. 12.

9.00–19.00

Encyklopedie nejen v Týdnu vědy a techniky

Spojení vědy a techniky s tvorbou encyklopedií – od rukopisu a knihtisku
k digitalizaci

Významné encyklopedie v zahraničí i v Čechách prezentované ukázkami
z fondu KNAV

3. 11. – 7. 11.

Záznamy vědeckých pořadů České televize **Planeta Věda a PORT**

a program internetové multimediální stanice Českého rozhlasu **LEONARDO**

Cyklus knihovědných přednášek pro veřejnost v oválné studovně knihovny

Pondělí 3. 11.

14.00

Česká tištěná kniha v průběhu staletí

PhDr. Anežka Badurová, PhDr. Lenka Veselá, Ph.D., Knihovna AV ČR, v. v. i.

**Dávní předchůdci Ottova slovníku naučného – prezentace nejstarších
encyklopedií dochovaných ve fondu KNAV a práce knihovědného oddělení**

Pavel Muchka, Knihovna Národního muzea

Jan Otto – příběh českého nakladatele

PhDr. Dagmar Hartmanová, Knihovna AV ČR, v. v. i.

Encyklopedie a věda a technika po roce 1945

Úterý 4. 11.

14.00

Petr Voit, Strahovská knihovna Královské kanonie premonstrátů

Nový pohled na dějiny renesančního knihtisku v Čechách a na Moravě

Středa 5. 11.

14.00

Kamil Boldan, Národní knihovna

**Kdy byla vytištěna první česká kniha – výklad o počátcích českého
knihtisku**

Čtvrtek 6. 11.

14.00

Katarína Zavadová, Ústav dejin umenia Slovenskej akadémie vied
**K dejinám a technikám grafickej ilustrácie vo fondoch Knihovny
Akadémie věd ČR**

Mgr. Hana Beránková, Mgr. Markéta Brabcová, Knihovna AV ČR, v. v. i.
**Minulost v obrazech – výpověď digitalizovaných ilustrací ze starých
tisků ve fondu KNAV ČR**

Čtvrtek 6. 11.

DIGITALIZAČNÍ CENTRUM Knihovny AV ČR Jenštejn

10.00–14.00

Prohlídka s výkladem a ukázkou práce

Do Jenštejna vás doveze autobus č. 367 ze stanice metra Černý most.

Kontakt a rezervace:

Mgr. Dagmar Hartmanová

tel.: 224 240 556, e-mail: hartmanova@lib.cas.cz

TRANSGENESIS

TRANSGENESIS 2008/Globální hráči

Neděle 2. 11.

ALFRED VE DVOŘE, Fr. Křížka 36, Praha 7 – Holešovice

20.00

Zlatý Diviš – ahistorické drama

Ruští vědci Richmann a Lomonosov si ze střechy do svých laboratoří zavedli neuzemněný drát. 26. července 1753 zasedá Akademie věd. Blíží se letní bouře. Richmann opouští zasedání a spěchá do laboratoře. S sebou bere oficiálního mědirytcce Akademie věd, aby památný experiment zaznamenal. Blesk skutečně udeří. Mědirytec zaznamenal tragickou smrt odvážného učenice. Naštěstí jen jednoho - Lomonosova totiž odvolaly jeho tři sestry na oběd. U Znojma v malé vesnici žije muž, který ví, proč profesor Richmann zahynul. Náš kutil Prokop Diviš.

Představení trvá 60 min.

Divadelní představení vzniklo mimo jiné i na základě spolupráce autorů s vědci Ústavu fotoniky a elektroniky AV ČR a Ústavu jaderné fyziky AV ČR v Řeži.

Čtvrtek 6. 11

AKADEMIE VĚD ČR, Národní 3, Praha 1

Workshop TransGenesis 2008/Globální hráči

9.30–17.00

Workshop technologií pro hry v městském prostoru. Vede Andrej Boleslavský.

Bude představena platforma Arduino a technologie, jako jsou Bluetooth, bezkontaktní čipy RFID. Účastníci workshopu si tyto technologie budou moci vyzkoušet v kontextu městských her.

Registrace: www.scart.cz

Ve spolupráci se ScArt, C2C, Centrem globálních studií a DigiLab.

Pátek 7. 11.

AKADEMIE VĚD ČR, Národní 3, Praha 1

Workshop TransGenesis 2008/Globální hráči

9.30–17.00

Workshop k modifikaci hry Unreal Tournament pro práci s umělou inteligencí. Vede Cyril Brom.

Účastníci se seznámí s postupy využití hry Unreal Tournament pro práci s umělou inteligencí a simulací umělých bytostí. Přednášejí studenti Cyrila Broma z Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

Registrace: www.scart.cz

Ve spolupráci se ScArt, C2C, Centrem globálních studií a DigiLab.

Výstava

AKADEMIE VĚD ČR, Národní 3, Praha 1

TransGenesis 2008/Globální hráči

Hry, hračky a herní technologie, ve kterých umělci a programátoři spojují fyzické a virtuální prostředí.

Třetí ročník festivalu vědy, umění a technologií *TransGenesis 2008* představí zajímavé souvislosti mezi novými technologiemi a demokratickými ideály občanské společnosti. Joystick a mobilní telefon vnímáme jako symboly technologické globalizace. Počítačové hry jsou výrazem globální kultury a představují dominantní formu interaktivní zábavy. Ve vystaveném výběru edukativních, politických i uměleckých her se představí možnosti, ve kterých se hra pojí se vzděláváním a probouzí zájem o společenské problémy. Na workshopech si návštěvníci vyzkoušejí *open source software* využívaný při realizaci uměleckých projektů, interakci s prostředím města, přírodou a nejbližším okolím. Rovněž se seznámí s principy otevřené platformy Creative Commons License, která umožňuje volně rozvíjet vlastní tvorbu a sdílet její výsledky v globálním měřítku.

Kontakt: <http://www.transgenesis.cz>

Projekt TransGenesis podpořily Hlavní město Praha a Ministerstvo kultury ČR.

ČEZ, a. s., na 8. týdnu vědy a techniky

Třebíč

Čtvrtek 6. 11.

9.00–15.30

Seminář pro učitele

Svět energie – práce s Gamabetou

Energetická společnost ČEZ pořádá v rámci svého vzdělávacího programu jednodenní seminář pro pedagogické pracovníky základních a středních škol. Program semináře nabídne speciální téma – jak učit jaderné fyzice za pomoci jedinečné pomůcky – soupravy pro pokusy s ionizujícím zařízením. Účasnici si budou sami vybrané pokusy vyzkoušet, seznámí se i s dalšími vybranými materiály. Účast na semináři je sponzorována ČEZ.

Podrobné informace o místě konání a přihlášku lze získat na www.cez.cz/vzdelavaciprogram

Přednášky pro veřejnost

**Informační centrum Obnovitelné zdroje,
Hradec Králové,** Křížkova 233 (budova malé vodní elektrárny Hučák)

Pondělí 3. 11.

16.00

Mgr. Ladislav Březina, specialista rozvoje, ČEZ Obnovitelné zdroje, s. r. o.
Meteorologie a klimatologie ve službách větrníků

Úterý 4. 11.

16.00

Ing. David Sochr, specialista rozvoje, ČEZ Obnovitelné zdroje, s. r. o.
Energie biomasy

Středa 5. 11.

16.00

Energie vody

Zdeněk Noll, specialista rozvoje, ČEZ Obnovitelné zdroje, s. r. o.
Historie a současnost využívání vodní energie v ČR

Čtvrtek 6. 11.

16.00

Využití sluneční energie

Výstava

AKADEMIE VĚD ČR

Národní 3, Praha 1

3. – 7. 11.

Věrní služebníci

Představení vodních elektráren Skupiny ČEZ, které slaví v letošním roce významná výročí: Dalešice, Hučák, Práčov, Přelouč, Pastviny, Pardubice, Předměřice, Komin, Želina.

SOU ELEKTROTECHNICKÉ, Vejpnická 56, Plzeň

Svět fyziky – expozice o energetice

Kromě možnosti prohlídky expozice pro širokou veřejnost se v SOUE v Plzni uskuteční i beseda pro studenty Energie – budoucnost lidstva.

Podrobné informace o besedě a kontakt najdete na www.cez.cz/vzdelavaciprogram

Otevřené dveře informačních center energetické společnosti ČEZ

V průběhu 8. týdne vědy a techniky jsou otevřena všechna informační centra energetické společnosti ČEZ. Nabídnou názorný pohled na energetické výrobní zdroje různých typů, ve většině případů i s možností návštěvy provozu. Vzhledem k očekávanému velkému zájmu doporučujeme spojit se s jednotlivými informačními centry v předstihu a dojednat návštěvu předem.

Vodní elektrárny Štěchovice

Otevřeno: na objednání

Kontakt: tel.: 602 107 453, 603 769 197, 608 308 759

Vodní elektrárna Dalešice

Otevřeno: na objednání 9.00–16.00

Kontakt: tel.: 561 105 519, e-mail: infocentrum.edu@cez.cz

Vodní elektrárna Lipno

Otevřeno: na objednání

Kontakt: tel.: 380 746 621, 606 445 798, 607 673 651,
607 666 928, e-mail: infocentrum.elí@cez.cz

Informační centrum Obnovitelné zdroje a malá vodní elektrárna Hučák v Hradci Králové

Otevřeno: denně 9.00–16.00

Kontakt: tel.: 492 110 160, 492 112 607,
e-mail: infocentrum.oze@cez.cz

Vodní elektrárny Vydra a Čeňkova píla

Otevřeno: na objednání

Kontakt: tel.: 377 982 230, 840 840 840

Přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně

Otevřeno: na objednání 8.00–15.00

Kontakt: tel.: 583 235 777, 583 235 091, e-mail: ic@energotis.cz

Jaderná elektrárna Dukovany

Otevřeno: denně 9.00–16.00

Kontakt: tel.: 561 105 519, e-mail: infocentrum.edu@cez.cz

Jaderná elektrárna Temelín

Otevřeno: denně 9.00–16.00

Kontakt: tel.: 381 102 639, e-mail: infocentrum.ete@cez.cz